

I Allāhs Navn

Da Hajj blev foreskrevet

En af de fem søjler i Islam er pilgrimsrejsen til Mekka i Dhul-Hijjah-månedens af den islamiske kalender. Ifølge den mest korrekte opfattelse, så blev Hajj obligatorisk for den enkelte muslim, som har kapaciteten til dette i form af fysiske og økonomiske midler, i det 9. år efter Hijrah (Profeten Muḥammads migration til Medina). Året kendes som delegationernes år, hvor også surah āli-‘Imrān blev åbenbaret. Det er i dette Korankapitel, hvor Allāh siger (i en meningsmæssig oversættelse),

“... og (på grund af) til Allāh fra menneskene er pilgrimsrejse til huset. For hvem end, der er i stand til at finde en vej dertil...” [āli-‘Imrān: 97]

Ud over ovenstående vers, som nævner forpligtelsen den enkelte muslim må udføre, følger også en bekræftelse af dette i profeten Muḥammads sunnah, ﷺ. Ibn ‘Umar (må Allāh være tilfreds med ham) berettede, at Allāhs profet ﷺ sagde: “Islām er bygget på fem (søjler): Trosbekendelsen; at der ingen Gud er (værdig til tilbedelse) foruden Allāh og at Muhammed er Allāhs profet; at etablere regelmæssig bøn; at betale almisse; Hajj og faste (i måneden) Ramadan.” [Bukhāri og Muslim]

Hajj er en forpligtelse, der skal prioriteres udført snarest ved mulighed. Abu Hurayrah (må Allāh være tilfreds med ham) berettede, at profeten Muḥammad ﷺ nævnte ved en prædiken: “Oh mennesker! Allāh har pålagt jer Hajj, så udfør Hajj.” [Muslim]

Ibn ‘Abbās (må Allāh være tilfreds med ham) berettede også, at profeten Muḥammad ﷺ sagde: “Den person, der vil tage til Hajj, lad ham skynde sig i at udføre det, da han kan blive ramt af sygdom eller andre forhindringer kan opstå.” [Ibn Mājah og Abu Dawūd]

I en anden beretning nævner han ﷺ også: “Forhast jer i at udføre Hajj (den obligatoriske Hajj) for ingen af jer ved, hvad der kan ske med ham.” [Aḥmad]

Ifølge madhab ash-Shāfi’iyyah (Imam ash-Shafi’ee-skoles udgangspunkt) kan Hajj udskydes, eftersom profeten Muḥammad ﷺ udskød sin Hajj indtil den 10. år efter hijrah. Et modsvar er, at han ﷺ udskød det kun et år. Ash-Shafi’iyyah mener dog, at det gerne må udskydes på ubestemt tid. Andre årsager til, hvorfor profeten Muḥammad ﷺ udskød sin pilgrimsrejse er på grund af den eksisterende polyteisme, der var til på daværende tid, hvori selve Ka’ba’en endnu var en masse statuer af afguder og rundt om endnu var mennesker, der kredsede omkring den nøgne. Han ventede

indtil, at stedet var fri for afgudsdyrkelse. Derudover havde profeten ﷺ travlt med de delegationer, som var begyndt at komme til Medina en efter en for at annoncere deres (omvendelse til) Islām.

En livs rejse

Det er obligatorisk at udføre Hājj mindst én gang i ens liv. Abu Hurayrah (må Allāh være tilfreds med ham) berettede, at Allāhs profet ﷺ i en prædiken nævnte: “Oh mennesker, Allāh har påbudt jer Hājj, så udfør Hājj.” Her var der en mand, som spurgte: “Skal vi gøre dette hvert år, oh Allāhs budbringer?” Profeten ﷺ forblev stille, indtil spørgsmålet var blevet gentaget tre gange, hvorefter han svarede: “Hvis jeg siger ja, ville det blive obligatorisk og I ville ikke være i stand til at gøre det.” “Tving mig ikke til at fortælle jer mere end, hvad jeg har efterladt til jer, for dem som kom før jer, blev destrueret netop på grund af, at de stillede for mange spørgsmål og diskuterede med deres profeter. Hvis jeg beordrer jer til at gøre en ting, da gør så meget af det, som I kan, og hvis jeg forbyder jer i at gøre noget, da undgå det.” [Muslim]

En pilgrimsfærds goder

Der er mange beretninger, som taler om de fordele og goder Hājj byder på, herunder følgende beretning af Abu Hurayrah, (må Allāh være tilfreds med ham), som fortæller, at Allāhs sendebud ﷺ blev spurgt, hvilken gerning, der var bedst at udføre. Han svarede: “Troen på Allāh og Hans sendebud.” Han blev spurgt: ”Hvad kommer derefter?”, hvortil han svarede: “Jihād for Allāhs skyld.” Han blev spurgt: ”Hvilken gerning efter den?” Og han ﷺ svarede: “En acceperet Hājj.” [Bukhari og Muslim]

For at en Hājj skal kunne blive acceperet er der nødvendigvis nogle forudsætninger, der må finde sted:

- De økonomiske midler, hvormed man har betalt for sin rejse skal have været tjent gennem en lovlig indkomst.
- Man skal holde sig fra ondt, synder og uretfærdig strid.
- Man skal observere alle dets ritualer i henhold til profeten Muhammads sunnah (praksis)
- At intentionen udelukkende er med henblik på at søge Guds’ barmhjertighed og Hans tilfredshed – intet andet

· Man skal ikke følge det op med handlinger af ulydighed og synd.

Når midlerne og intentionen er på plads, kan man håbefuldt nyde fordelene af Hājj og dens frugter, som nævnes i de følgende beretninger:

· Abu Hurayrah (må Allāh være tilfreds med ham) sagde: “Jeg hørte Profeten ﷺ sige: “Hvem end, der udfører Hājj for Allāhs skyld og ikke har seksuel kontakt (med sin kone), ej heller begår en synd eller uretfærdig strid under Hājj vil komme tilbage (fri fra alle synder), som den dag hans mor fødte ham.” [Bukhari, Muslim]

· I en anden beretning også berettet af Abu Hurayrah nævnes, at profeten ﷺ sagde: “Fra en ‘Umrah til en anden er en soning for de synder begået imellem dem, og den accepteret Hājj har ingen mindre belønning end Paradiset.” [Bukhari, Muslim]

· ‘Aishah, som kendes for at være de troendes moder og profeten Muḥammads hustru (må Allāh være tilfreds med hende) spurgte profeten ﷺ: “Oh Allāhs sendebud, kan vi ikke gå ud i krig og kæmpe i Jihād med dig?”, hvortil han svarede: “Men den bedste og smukkeste Jihād er en accepteret Hājj.” ‘Aishah (må Allāh være tilfreds med hende) kommenterede efterfølgende: “Jeg stoppede aldrig med at tage til Hājj, efter, at jeg hørte dette fra Allāhs sendebud ﷺ.” [Bukhari]

· ‘Amr Ibn Al-‘Āss (må Allāh være tilfreds med ham) kom også med en beretning, hvor profeten ﷺ nævnte, at: “Hājj sletter alle ens synder, som man har begået før.” [Muslim]

· ‘Abdullaah Ibn Mas’ūd (må Allāh være tilfreds med ham) berettede, at Allāhs sendebud ﷺ sagde: “Fortsæt med at udføre Hājj og ‘Umrah, for de eliminerer fattigdom og synder ligesom bølgerne fjerner urenheder fra jern, guld og sølv.” [at-Tirmidhi, An-Nasāee]

· Ibn ‘Umar (må Allāh være tilfreds med ham) berettede, at profeten ﷺ sagde: “Den, som kæmper for Allāhs skyld, og pilgrimmen som udfører Hājj eller ‘Umrah, er alle Allāhs gæster. Han kaldte på dem og de svarede. De spørger Ham og Han vil give dem.” [Ibn Mājah]

Fordelene i at udføre en Hājj kommer i både i form af verdslige og religiøse (spirituelle) goder. Med hensyn til de religiøse fordele, så vil den person, som tager på Hājj med den rette intention og midler, opnå sin Herres tilfredshed og når personen kommer tilbage, vil personens synder være tilgivet. Personen kan også opnå enorm belønning, som ikke kan opnås andre steder. For eksempel så svarer en bøn i Al-Masjid al-Ḥaram (Den hellige moské i Mekka) til hundrede tusinde bønner

udført et andet sted. At udføre tawāf (at gå rundt om Ka'bahen) og sa'iee (stedet mellem Safa og Marwah) kan ikke gøres andre steder. Disse målestoksforhold har henblik på at være stærke motivationsfaktorer og en påmindelse om vigtigheden af, at tage på en pilgrimsfærd. Der er også andre fordele, som man opdager under selve færd. Heriblandt at man møder en stor muslimsk mangfoldighed, som man kan blive inspireret og motiveret af – lære af kende på kryds og tværs af alder, kulturer og etnicitet.

Ritualerne under en pilgrimsfærd

En pilgrimsfærd er konstitueret af en række ritualer, som skal udføres på samme vis som profeten Muḥammads praksis – intet mere eller mindre. Bag ved hvert ritual er der en visdom, som for den person, som er velsignet med en ordentlig forståelse af dem, er velsignet med meget godhed. Hvis ikke den enkelte muslim er bevidst omkring, hvilke formål hvert eneste ritual har, kan man måske miste dybden i selve formålet af ens færd – jo bedre en forståelse desto bedre mulighed har man for at drage nytte af hvert eneste skridt man fortager sig under ens rejse.

Selve rejsen

Selve rejsen er en speciel mulighed til at reflektere over livet generelt, og ikke mindst den rejse han er på; på vej til Allāh og det næste liv. Når han rejser, så efterlader han sine kære venner, kone, børn og hjemland og det er en lignende rejse til det hinsides.

Den person, som tager på denne rejse, skal udstyre sig selv med nok provision, som skal hjælpe ham med at nå til det hellige land, så lad ham huske at han på sin rejse til sin Herre, skal have nok provision med til at nå sikkert derhen. Med hensyn til dette, så siger Allāh (i en meningsmæssig oversættelse):

“...And take provision, but indeed, the best provision is fear of Allāh...” [Al-Baqarah: 197]

At rejse er en form for udfordring og det samme er rejsen til det hinsides, som er dette i en meget større omfang. Forud for mennesket er der en fase, hvor han går bort, døden, graven, forsamlingen og regnskab, vægtskålen og As-Sirāt (en bro, som vil blive lagt over Helvede, som folk skal passere på Dommedagen) efterfulgt af enten Paradiset eller Helvedesilden. Den velsignede person vil være den, som Allāh redder.

Pilgrimmens klæder

Når en pilgrim ifører sig sine klæder, hvormed han gør sig klar til at stå i ihrām (en tilstand, som en pilgrim skal være i, når han skal udføre Hæj og 'Umrah og under den, er der nogle handlinger, en pilgrim ikke må begå på trods af, at de normalvist er tilladelige for den enkelte muslim at udføre), så vil han blive påmindet om de klæder, han på samme vis vil blive svøbt ind i, når han dør. Dette vil styrke ham i, at opgive sin eventuelle ulydighed og dårlige gerninger. Ligesom han opgiver sit almindelige tøj (til Hæj) så opgiver han sine synder. Ligeså snart han tager to hvide rene klæder på, skal han ligeledes gøre sit hjerte rent og hvidt (uberørt) og vogte sine sanser, så de forbliver rene og uberørte, så de ikke bliver forurenede af syndernes pletter og ulydighed.

En pilgrims påkaldelse

Under selve rejsen og hele vejen igennem pilgrimsfærden påkalder en hver pilgrim vores Gud ydmygt: "Labbayk Allāhumma labbayk." (:Her står jeg til rådighed oh Allāh, her står jeg) ved Meeqaat (stedet, hvor man indtræder tilstanden af ihrām). Dette skal forstås i betydning af, at han har adlydt sin Herre i at komme; så hvordan kan han stadig insistere på at synde og ikke besvare sin Herres kald om at afholde sig fra det? Når han siger "Labbayk Allaahumma labbayk" Så skal han også mene at; " Jeg reagerer på Dit forbud mod at synde og dette er tiden hvorfra jeg opgiver det."

I en ihrām-tilstand

Ved at afholde sig fra at udføre harām (forbudte) gerninger, mens man er i en tilstand af ihrām og ved at holde sig beskæftiget med talbiyah (en bøn, som reciteres af pilgrimmen, som tager til Makkah) og kontinuerlig dhikr (ihukommelse af Allāh ﷻ), så vil det give pilgrimmen et billede af, hvordan en oprigtig muslim burde holde sig til gode gerninger. På den måde så træner man sig selv til at opgive nogle ting, som i princippet er tilladelige, men som Allāh har forbudt personen i den tid, hvor personen er i en tilstand af ihrām. Det er med henblik på, at en hver person kan reflektere over, hvordan vedkommende kunne eller kan overtræde Allāhs befalinger og udføre forkerte handlinger til en hver anden tid eller sted.

Ved Det Hellige Hus

Når personen indtræder Allāhs hellige hus, som Han har gjort til en helligdom for hele menneskeheden, så skal personen huske helligdommen på opstandelsesdagen, som ingen kan nå uden at stræbe og gøre en stor indsats. Den vigtigste ting, som vil redde én på opstandelsesdagen er Tawhēed (At tro på Allahs enhed) og afholdelse fra shirk (tilsidesætte en partner ved Allāh).

Når en pilgrim udfører tawāf vil han blive påmindet om sin forfader Ibrahim (fred være med ham), som byggede Huset, så det kunne være et tilhørssted for menneskeheden, et sikkert tilflugtssted, og at han kaldte dem til at udføre pilgrimsfærden til dette Hus. Vores profet Muḥammed ﷺ kaldte ligeledes også menneskeheden til at udføre pilgrimsfærden, som var et formål som de tidligere profeter Mūsa, Yunus og 'Isā (fred være med dem alle) også kom med. Dette Hus er et symbol på og et mødested for profeterne, som Allāh beordrede Ibrahim (fred være med ham) til at bygge og ære.

Ved Den Sorte Sten

At kysse den sorte sten, som er blandt de første ritualer, der skal udføres, lærer Allāhs besøgende at ære sunnah og ikke sætte sig imod Allāhs love med sine svage argumenter. Personen vil kunne genkende, at der er visdom og godhed bag Allāhs love og ritualer, som Han har foreskrevet mennesket og træne sig selv i at underkaste sig sin Herre fuldstændigt. Det er berettet, at 'Umar (Må Allah være tilfreds med ham) sagde efter, at have kysset den sorte sten: ”Jeg ved, at du blot er en sten og du kan hverken gavne eller gøre skade. Hvis jeg ikke havde set profeten Muḥammad ﷺ kysse dig, så ville jeg ikke havde kysset dig.”[Bukhari, Muslim]

En smag af Zamzam

Fra en speciel kilde vand udspringer Zamzam-vandet, som er en unik velsignelse, som Allāh ﷻ har skænket menneskeheden i form af dette hellige vand. Millioner af mennesker har drukket af denne kilde igennem historien og alligevel er kilden ikke udtørret. Man er opfordret til at lave du'ā, når man drikker det, hvilket understøttes af en beretning, hvor profeten Muḥammad ﷺ har sagt: ”Zamzam-vandet er, hvad det bliver drukket for.” [Ibn Mājah og Aḥmad]

En smag af en prøvelse

En del af selve pilgrimsritualerne er Sa'iee, hvor man løber mellem de to høje Safa og Marwah. Her bliver man påmindet om den prøvelse, der ramte Hājar, som var mor til Isma'eel og kone til Ibrahim (fred være med dem alle.) Her påmindes man om den prøvelse, hvor hun løb frem og

tilbage mellem Safa og Marwah for at lede efter vand, som ville kunne redde hende fra at lide, og specielt for at hun kunne give sin lille søn Isma'eel (fred være med ham) noget at drikke. Her udviste hun i denne desperate tilstand en ydmyg tålmodighed og vendte sig mod sin Herre for at søge hjælp. Dette som inspiration til selv at søge ens Herre ved medgang såvel som modgang, for hendes historie skal bruges som anledning til refleksion og til at perspektivere ens egne udfordringer i livet i forhold til hendes. Der er en vej og mulighed for lettelse i alt – altid med Guds hjælp.

Ved 'Arafah-bjerget

Ståstedet ved 'Arafah er helt igennem unik. For her står den enkelte pilgrim sammen med flere millioner andre muslimer søgende Guds tilfredshed og håbefulde om at få tilgivet deres synder inden de møder Ham. Det er en ubeskrivelig visuel forståelse af Den Endelige Dag, hvor hele menneskeheden og alle mennesker siden tidernes morgen samles og står foran deres Skaber til at blive stillet til regnskab. Her står man i flokke, barfodede, nøgne og uomskårede – og man kan intet andet end at vente på ens tur til regnskab.

Et blindt kast efter et bevidst mål

Når personen kaster småsten på Jamarāt (de tre stensøjler ved Mina), så vil muslimen træne sig selv i at adlyde Allāh blindt, selvom han ikke forstår meningen og visdommen bag denne handling og ikke kan se forbindelsen mellem kendelsen og formålet. Dette er et udtryk for, at man underkaster sig Allāh fuldstændigt.

Et offer

Når han slagter sit offerfår, så vil han blive påmindet om den store begivenhed, hvor vores fader, Ibrahim (fred være med ham) underkastede sig Allāhs befaling om at ofre sin eneste søn Isma'eel, som var blevet voksen og var blevet en hjælpende hånd for ham. Man vil også blive påmindet om, hvordan følelser ikke skal stå i vejen for at adlyde Allāhs befalinger, for Han er vores Skaber og vi lever med henblik på at adlyde Ham først og fremmest. Som inspiration til dette er vores forfader Ibrahim, som i sit livs største udfordring befales at ofre sin søn, og hvortil Isma'eel (Ibrahims søn) svarede: “...*O my father, do as you are commanded. You will find me, if Allāh wills, of the steadfast.*” [As-Sāffāt: 102]

Da han bestod testen blev Ibrahim befalet at slagte et offerdyr i stedet for sin søn, og hvilket vi følger til den dag i dag.

Fra ihrām til almindelig hverdag – med en ny start

Når pilgrimmen kommer ud af ihrām, som han var i og de ting, som var forbudte for ham i den tilstand, vil være tilladelige for ham igen, dér ville han have lært følgerne af at være tålmodig og at der efter modgang kommer lethed. Den person, som bevarer Allāhs kald, vil få glæde og lykke og denne glæde kan ikke mærkes af andre end dem, som har smagt sødmen af lydighed. Det er ligesom den glæde, som den fastende mærker, når han bryder sin faste eller den person, som beder hele natten og han føler den glæde, når han er færdig med at bede.

Ved rejsens ende

Når den enkelte pilgrim har afsluttet alle de ritualer i Ḥajj, som Allāh har foreskrevet, og på den måde som Han elsker, så har pilgrimmen det håb, at hans Herre har tilgivet vedkommendes synder. Profeten ﷺ har givet sit ord omkring dette i en beretning, hvor han siger: ”Den, som udfører Ḥajj for Allāhs skyld og ikke har samleje med sin kone eller begår en synd eller strides uretfærdigt under Ḥajj, vil komme tilbage (fri fra alle synder) som (var det) den dag, hans mor fødte ham.” [Bukhari, Muslim] Dette opfordrer ham til at starte et nyt kapitel i sit liv, som er fri fra dårlige gerninger.

Når han kommer tilbage til sin kone og børn og oplever glæden ved at møde dem, så vil han blive påmindet om en større glæde, når han vil møde dem i paradiset. Dette fungerer som en påmindelse, hvor det store tab i virkeligheden ligger i Det Hinsidige, hvis man mister sig selv eller ens familie på Opstandelsedagen.

Må Allāh acceptere hver enkelt muslims pilgrimsfærd og velsigne enhver, der endnu ikke har fået muligheden for at drage af sted med en snarlig vej.